

Felix Grünbaum is geboren op 7 september 1911 in Wenen, Oostenrijk. Hij was de zoon van Moriz Grunbaum en Natalie Rosenbaum.

In 1937 richtte Bert van den Burg in Utrecht een Scoutinggroep op, naar aanleiding van de Wereld Jamboree in Vogelenzang. Dit werd Groep 16 Tuindorpgroep. Begin 1938 werd de Irenehorde toegevoegd en in 1939 werd de Willem van Oranjestam opgericht. Bert van der Burg werd hopman. In 1939 was Felix actief bij deze groep.

Na het verbod op Scouting op 2 april 1941 lukte het de groep toch om regelmatig illegaal bijeen te komen als vriendengroep, zonder uniform. Er werden cursussen voor EHBO en jiu-jitsu georganiseerd, wandeltochten en zelfs kleine zomerkampjes. Ondertussen waren de kampeerspullen verstoppt in een werfkelder onder de Smebrug. Ook de welpen bleven elkaar illegaal ontmoeten

Aan het begin van de oorlog woonde Felix op Catharijnesingel 91 bis. Hij was installateur van beroep. Hij werd opgepakt en naar Kamp Westerbork gebracht. Op 31 augustus 1943 ging hij met 1004 mensen op transport naar concentratiekamp Auschwitz. Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Felix werd op 31 maart 1944 in Auschwitz vermoord.

In 1945 werd de naam van zijn oude Scoutinggroep veranderd in Wilhelminagroep, omdat inmiddels de meeste leden niet meer uit Tuindorp kwamen, maar uit de wijken rond het Wilhelminapark. Daarnaast ging de groep in 1945 officieel verder als zeeverkennergroep. Door de grote aanloop werd de verkennerstroep gesplitst in de Egginktroep en de Nassautroep.

Meer informatie

[Geschiedenis Wilhelminagroep uitgebreid – Wilhelminagroep Zeeverkenners](#)
[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Felix Grünbaum | Oorlogsgravenstichting](#)

[Felix Grünbaum joods monument](#)

[Felix Grünbaum - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Registratie Felix Grünbaum op 17 september 1911 te Wien » Open Archieven](#)

[Overlijden Felix Grünbaum op 31 maart 1944 te Oswiecim \(Polen\), provincie Utrecht » Open Archieven](#)

Archief Wilhelminagroep

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.